

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Útmutató

Az Innovációs és Technológiai Minisztériumot vezető miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések és a Miniszterelnökséget vezető miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei alapján készülő komplex szóbeli kérdéssor összeállításához

2019

ÚTMUTATÓ A KOMPLEX SZÓBELI TÉTEL KÉSZÍTÉSÉHEZ

Az Innovációs és Technológiai Minisztériumot vezető miniszter és a Miniszterelnökséget vezető miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai vizsgáihoz kapcsolódó központi szóbeli kérdéssorainak összeállítását az Innovációs és Technológiai Minisztérium és a Miniszterelnökség megbízása alapján a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (a továbbiakban: NSZFH) által felkért szakértők végzik.

A feladat elvégzésével a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal két szakértőt – egy szerzőt és egy szakmai lektort – bíz meg szakképesítésenként, akik a szóbeli tétel készítése során szorosan együttműködnek, közösen beszélnek meg a feladatokat, állítják össze a szóbeli kérdéseket, valamint elvégzik a szükséges ellenőrzéseket.

A szakértők felkérése (e-mailben, telefonon és személyesen) a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részéről történik.

A komplex szóbeli tételsor elkészítéséhez szükséges dokumentumokat, a szóbeli tétel sablonját és a tevékenységet segítő útmutatót elektronikus úton (e-mail) küldi meg az NSZFH az érintettek (szakértők) részére.

A feladat elvégzéséhez szükséges alapvető dokumentumok:

- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény;
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről;
- A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény;
- 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól;
- 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről;
- **30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben** megjelent szakképzési kerettantervek:
 - **Módosító rendeletek:**
 - **24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet** a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról;
 - **5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet** a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról.

A komplex szóbeli kérdéssorának összeállításához szükséges dokumentumok:

- **27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről:
 - **Módosító rendeletek:**
 - **12/2013. (III. 28.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról, valamint egyes szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről (Hatályos: 2013. 09. 01-jétől).
 - **25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelet** az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2014. 09. 01-jétől);
 - **4/2015. (II. 19.) NGM rendelet** az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2015. 02. 20-tól);
- **29/2015. (X. 21.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2016. 01. 01-jétől);
 - **29/2016. (VIII. 26.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2016. 09. 01-jétől);
 - **5/2017. (III. 30.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 03. 31-től);
 - **8/2017. (V. 17.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 05. 18-tól);
 - **25/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 09. 01-jétől);
 - **9/2018. (VIII. 21.) ITM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2018. 09. 01-jétől);
 - **29/2019 (VIII. 30.) ITM rendelet** az egyes szakképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról. (Hatályos: 2019. 08. 31.)
- **35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet** a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről (Hatályos: 2016. 09. 01-jétől);

- **Módosító rendeletek:**
 - **35/2017. (VIII. 31.) NFM rendelet** a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 09. 01-jétől);
 - **29/2019 (VIII. 30.) ITM rendelet** az egyes szakképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról. (Hatályos: 2019. 08. 31.)
- **1/2017. (I. 23.) MVM rendelet** a Miniszterelnökséget vezető miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről.

A kérdéssor összeállításakor meg kell adni, hogy az melyik időbeli hatályú szakmai és vizsgakövetelmények (a továbbiakban: szvk) alapján készült (pl. A tételsor a 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet alapján készült – az e rendelet szerint indított képzéseket záró szakmai vizsgákon használható fel).

A komplex vizsga fogalma:

Komplex szakmai vizsga: az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanuló és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben részt vevő felnőtt szakmai elméleti és gyakorlati tudásának, képességeinek, készségeinek, ismereteinek mérése, amely az OKJ-ban meghatározott szakképesítés megszerzéséhez szükséges, a szakképesítéshez tartozó feladatprofil szerinti tevékenységek ellátásához meghatározott ismeretek elsajátítását tanúsító, jogszabályban meghatározott bizonyítvány kiadására irányuló eljárás.

A komplex szakmai vizsga a szakmai elméleti és gyakorlati képzés során átadott és megtanult, a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szakmai követelményeknek az – iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési kerettanterv szerinti, az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a képzési program szerinti – elsajátítását egységes eljárás keretében méri.

A tételkészítők olvassák végig és értelmezzék az adott szakképesítéshez tartozó valamennyi követelménymodul tartalmára vonatkozó leírást:

- a feladatprofilt,
- a tulajdonságprofilt,
 - a szakmai kompetenciákon belül a szakmai ismereteket és a szakmai készségeket,
 - valamint a személyes, társas és módszer-kompetenciákat!

Kérjük, a tétel megírása előtt alaposan tanulmányozzák a szakképesítést meghatározó fenti dokumentumokat és éljenek a konzultáció lehetőségével. (Személyes vagy telefonos konzultáció az NSZFH adott szakképesítésért felelős munkatársával.)

Tételkészítés

1. lépés: Kompetenciák csoportosítása

Csoportosítsa a kompetenciákat (feladat, ismeret, készség) aszerint, hogy melyek mérhetők a gyakorlatban, melyek írásban és melyek szóban!

Ha az szvk csak *gyakorlati és szóbeli vizsgatevékenységet* ír elő, akkor a gyakorlatban mérhető kompetenciákat nem kell a szóbeli vizsgán számon kérni.

Ha az szvk *gyakorlati és írásbeli vizsgatevékenységet is előír a szóbeli mellett*, akkor a gyakorlatban és az írásban is mérhető kompetenciákat nem kell a szóbeli vizsgatételben számon kérni.

Állítsa össze a kompetenciák azon halmazát, amelyeket szóban kell értékelni! Ezekhez kell megfogalmazni kérdéseket.

A kérdések megfogalmazásánál tartsa szem előtt, hogy a komplex szakmai vizsga teljesítéséhez készüljenek a szóbeli tételsorok, ezért a komplexitás, az átfogó gondolkodásmód mérése a cél, melyet az alábbiakban leírtak is alátámasztanak.

A komplex szakmai vizsga nem egymástól elszigetelt vizsgarészekre/modulokra építve ellenőrzi a vizsgázók tudását, hanem a vizsgarészekeken/modulokon átnyúló legfontosabb munkaműveletekre és cselekvési kompetenciákra helyezi a hangsúlyt, melynek alapján mérhető, hogy a vizsgázó rendelkezik-e azzal a gyakorlati tudással, amellyel a munkaerőpiacon megállja-e a helyét. A szakmai vizsga komplex jellege jelzi, hogy a vizsgázónak a szakképesítés valamennyi követelményére kiterjedően kell számot adnia a tudásáról.

2. lépés: A szóbeli kérdéssor tartalmi és formai követelménye

A szóbeli tételsornak minimum 20 kérdésből kell állnia.

A kérdések az szvk 5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafadatai című ponton belül, az 5.3.3. szóbeli vizsgatevékenység című alpont alatt leírt vizsgafeladatokhoz készüljenek!

A vizsgafeladat megoldásának (felkészülési idő, válaszadási idő) időtartama is fontos szempont a kérdéssort készítő számára.

3. lépés: A vizsgán használható segédeszközök

Amennyiben szükséges a tételsorhoz általános tájékoztatót csatolni vagy segédanyagot, segédeszközt biztosítani a vizsga ideje alatt, kérjük, adja meg. Ilyen esetben csak az használható, amit a tételben a szakértő megadott, meghatározott vagy megjelölt. A vizsgaszervezőnek biztosítania kell a megadott feltételeket (ábrák, képek, nomogramok, diagramok, térkép, menetrend stb.). A segédanyag lehet a szakértő által készített és lehet tankönyvből, illetve más megjelölt forrásból származó. A tételek kifejtésénél a vizsgázónak értelmeznie és alkalmaznia kell a kérdéshez tartozó mellékleteket.

Amennyiben semmilyen segédeszköz nem használható a feladat kidolgozása során, a szakértőnek azt is jeleznie kell.

4. lépés: Tételek felépítése

Az egyes feladatok tartalmazhatnak alkérdést is abban az esetben, ha az szvk több témát ír elő a szóbeli vizsgafeladat megnevezésében.

A szóbeli tételsorok két nagy részből állnak. Az első rész a húzótételekből áll, a második rész a tanári példány (a vizsgáztatók példánya), melyben kérjük a tételhez kapcsolódó kulcsszavak, fogalmak szerepeltetését. A szóbeli tételhez felsorolt kulcsszavak, fogalmak segítik a vizsgabizottság munkáját, útmutatást adnak a felelet értékeléséhez.

A vizsgázó a tétel kihúzásakor a kérdést és a hozzá tartozó alkérdést kapja meg.

A szóbeli tételsor elkészítéséhez szükséges minták az 1. számú mellékletben (7-8. oldal) találhatóak.

Fontos!

A szakmai szóbeli vizsgára **csak szakmailag és pedagógiailag előzetesen lektorált és elfogadott** feladatsorok kerülhetnek.

Az elkészült tételsor beküldésével egyidejűleg kérjük, hogy kitöltve csatolják a mellékletben található **szakmai/pedagógiai véleményt** (2. számú melléklet).

Az dokumentumokat **e-mailben** vagy **postai úton** kérjük elküldeni az NSZFH adott szakképesítésért felelős munkatársának.

Feladat- és értékelési útmutatóminta

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek. A feladatsor átadásánál egy oldalra két tétel kerül.

A második részben található a tanári példány, amely az értékelést segíti.

Betűtípus: Times New Roman, 12-es betűméret

„A” TÉTELMINTA

Húzótétel minta:

1. Beszerzési döntések és hibás teljesítésből adódó teendők. Mutassa be az áruátvételt megelőző folyamatrendszert, térjen ki a beszerzési források értékelésére, a kiválasztási szempontokra! Milyen megrendelési módokat ismer? Sorolja fel a beszállító hibás teljesítéséből fakadó problémákat!

A tételhez használható segédeszköz:

- Szállítólevél
- Kereskedelmi számla
- Jegyzőkönyv

Tanári példány minta:

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

1. Beszerzési döntések és hibás teljesítésből adódó teendők. Mutassa be az áruátvételt megelőző folyamatrendszert, térjen ki a beszerzési források értékelésére, a kiválasztási szempontokra! Milyen megrendelési módokat ismer? Sorolja fel a beszállító hibás teljesítéséből fakadó problémákat!

A tételhez használható segédeszköz:

- Szállítólevél
- Kereskedelmi számla
- Jegyzőkönyv

Kulcsszavak, fogalmak:

- A beszerzési forrásoknál figyelembe veendő szempontok, a választás kritériumrendszere (megbízhatóság, fizetési és szállítási határidő)
- A megrendelés lehetséges módjai, azok közötti választás okai (pénzügyi, gazdasági)
- A hibás teljesítés lehetséges fajtái (határidő, áru, mennyiség, minőség)
- A kifogások intézésének módja, megoldási lehetőségei (visszárú, kötbér, árengedmény stb.)

„B” TÉTELMINTA

Húzó-tétel minta:

1. Milyen diagnosztikai eljárásokat ismer?

Vázlatpontok:

- A műszaki diagnosztika fogalma, elvei
- A műszaki diagnosztika vizsgálati módszerei, eljárásai
- Tevékenységek gépátvételkor

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Tanári példány minta:

1. Milyen diagnosztikai eljárásokat ismer?

Vázlatpontok:

- A műszaki diagnosztika fogalma, elvei
- A műszaki diagnosztika vizsgálati módszerei, eljárásai
- Tevékenységek gépátvételkor

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Fogalmi meghatározás
- Diagnosztikai elvek: rész- vagy teljes diagnosztika
- Diagnosztikai módszerek:
 - Eljárásai: rezgésvizsgálat, zajmérés, röntgen- vagy ultrahangvizsgálat, hallásvizsgálat stb.
 - Vizsgálata: szubjektív (szemrevételezés, hallás, tapintás, szaglás), objektív (hőmérsékletmérés, nyomásmérés stb.)
- A gépátvétel fontossága: külső sérülések ellenőrzése, alapozás kialakítása, üzembe helyezés, gépkönyv előírásai, dokumentálás stb.

SZAKMAI-PEDAGÓGIAI VÉLEMÉNY**A lektor neve:****A szakképesítés azonosítószáma:****A szakképesítés megnevezése:****A vizsgafeladat megnevezése:**

1.	Érinti-e a szóbeli tételsor a szakmai és vizsgakövetelmények vizsgaanyagának teljes körét?	Igen	Nem
2.	Kifejezi-e a követelmények szakmai elvárásait?	Igen	Nem
3.	Összhangban van-e a tételek és a vizsgaanyag aránya?	Igen	Nem
4.	Megfelelő-e a szóbeli tételek szakszerűsége?	Igen	Nem
5.	Elegendő-e a tételek darabszáma?	Igen	Nem
6.	Kellően részletezett-e a szakmai feladatkijelölés?	Igen	Nem
7.	Megfelel-e a vizsgakövetelményekben megfogalmazott felépítésnek?	Igen	Nem
8.	Szabatos, világos, egyértelmű-e a megfogalmazás?	Igen	Nem
9.	Megfelelő-e a tételsor korszerűsége?	Igen	Nem
10.	Egyéb észrevételek és a nem válaszok indoklása:		

Összegezve: a szóbeli tételsor megfelel a szakmai és vizsgakövetelményeknek.

Kelt:

.....
aláírás